

PR1A7: Väljaande "Euroopa kultuuripärandi organisatsioonide taaselustamise kogemused ülikoolide algatatud avatud innovatsiooni kaudu" süntees

Autor	Anna Mavroudi, Chistina Kanellou, Eleftheria Sarri-OSYGY
Toimetaja	Alexandra Angeletaki-NTNU
Versiooni olek	Lõplik
Esitamise kuupäev	19/08/2022
Levitamise tase	Avalik

Funded by
the European Union

Seda projekti on rahastatud Euroopa Liidu Erasmus+ programm
© Autoriõigus eCHOInG Konsortsiumi poolt

Tulemuste teabeleht

Projekti number:	2021-1-NO01-KA220-HED-000031986
Projekti akronüüm:	eCHOing
Projekti nimetus:	Kultuuripärandi taastamine läbi kõrgharidusel põhineva avatud innovatsiooni
Dokumendi pealkiri:	PR1A7: Avatud juurdepääsuga väljaande süntees, mis tutvustab Euroopa kultuuriorganisatsioonide taaselustamise kogemusi avatud innovatsiooni kaudu
Tulemus:	O1
Tähtaeg vastavalt kontaktile:	17/08/2022
Toimetaja(d):	Alexandra Angeletaki-NTNU
Kaasautor(id):	Katerina Zourou, Ania Skowron - W2L, Milena Dobрева - Sofia Ülikool, Ave Matsin - Tartu Ülikool, Chiara Evangelista - Sant'Anna Ülikool, Inga Buset Langfeldt - NTNU
Üle vaadatud:	16/08/2022
Heaks kiitnud:	Kõik partnerid
Kokkuvõte:	Käesolev dokument on süntees väljaandest, milles tutvustatakse kõrghariduse kaasamise kogemusi Euroopa kultuuriorganisatsioonide taaselustamisel avatud innovatsiooni kaudu. Selle eesmärk on tutvustada lühikesel, kuid kaasaval viisil eCHOing projekti protsessi ja esmast lõpptulemust.
Märksõnade loend:	Kõrgharidusasutused, kultuuripärandi organisatsioonid, avatud innovatsioon
Palun tsiteerige järgmiselt:	Mavroudi, A., Kanellou C., Sarri E. 2022. PR1A7: Avatud juurdepääsuga väljaande süntees, mis tutvustab kogemusi Euroopa kultuuriorganisatsioonide taaselustamisel avatud innovatsiooni kaudu.
Autoriõigus	Creative Commons litsents 4.0 Rahvusvaheline

Konsortsium

Projekti haldav konsortsium esindab piisavalt laialdasi teadmisi, kuna 4 kõrgkooli ja 1 ülikooli raamatukogu (NTNU, Scuola Superiore Sant'Anna, Sofia Ülikool St Kliment Ohridski, Tartu Ülikool) ühendavad käed digiõppe ettevõttega (Web2Learn) ja 16 kultuuriseltsist koosneva MTÜ-ga OSYGY. Selline teadmiste, oskuste, kogemuste ja võrgustike kombinatsioon tagab kihilise lähenemise erinevatele sidusrühmadele.

	Nimi	Lühend	Riik
1	Norra Teaduste ja Tehnoloogia Ülikool	NTTÜ	Norra
2	Sant'Anna, Pisa Täiendõppe Kool	SA	Itaalia
3	Web2Learn	W2L	Kreeka
4	Sofia Ülikool St Kliment Ohridski	SÜ	Bulgaaria
5	Tartu Ülikool	TÜ	Eesti
6	Naisühenduste Föderatsioon "Küklaadide Kored"	NFKK	Kreeka

Redaktsioonide ajalugu

Versioon	Kuupäev	Muutja	Põhjus
VO.1	3. august	Alexandra Angeletaki, Anna Mavroudi	Muudatused, täiustused
VO.2	14. august	Foteini Gaitanarou, Katerina Zourou	Vormilised muudatused
VO.3	15. august	Alexandra Angeletaki, Anna Mavroudi	2. versiooni üle vaatamine
VO.4	16. august	Ania Skowron, Katerina Zourou	Visualiseeringud ja graafikud
VO.5	18. august	Alexandra Angeletaki, Anna Mavroudi	Lõplik läbi vaatamine

Autentsuse avaldus:

Käesolev väljaanne sisaldab originaalteoseid, mida ei ole avaldatud, välja arvatud juhul, kui on selgelt märgitud teisiti. Varem avaldatud materjali ja teiste töid on kasutatud asjakohase viitamise ja tsiteerimise või mõlema kaudu.

Lahtiütlus:

Projekti on rahastatud Euroopa Komisjoni toel. Käesolev tulemus kajastab ainult autori seisukohti ja Komisjoni ei saa pidada vastutavaks selles sisalduva teabe mis tahes kasutamise eest.

Sisukord

Tulemuste teabeleht	2
Konsortsium	3

<i>Redaktsioonide ajalugu</i>	4
<i>Tabelite loend</i>	6
<i>Lühendite loetelu</i>	6
<i>Kokkuvõte</i>	8
<i>Sissejuhatus</i>	9
<i>Sissejuhatus ja uuringu ulatus</i>	9
<i>Mis on avatud innovatsioon?</i>	9
<i>Metodoloogia</i>	10
<i>1. etapp: töölaauuringud</i>	10
<i>2. etapp: uurimus</i>	11
<i>3. etapp: tulemused</i>	11
<i>Kasutamata potentsiaal</i>	12
<i>Tulevane analüüs</i>	12
<i>10 parima kogemuse valik</i>	14

Tabelite loend

Tabel 1: Tuvastatud lahendused, võimalused ja takistused	12
Tabel 2: Kümne parima kogemuse kokkuvõte	14

Lühendite loetelu

Järgmises tabelis on esitatud lühendid, mida on käesolevas dokumendis kasutatud, toodud ära tähestikulises järjekorras.

Ingliskeelsed lühendid

Kirjeldus

HEIs

Higher Education Institutes = kõrgkoolid

CHOs

Cultural Heritage Organisations = kultuuripärandi organisatsioonid

OI

Open Innovation = avatud innovatsioon

Kokkuvõte

Käesolevas dokumendis antakse ülevaade väljaandest, milles tutvustatakse kõrghariduse kaasamise kogemusi Euroopa kultuuriorganisatsioonide taaselustamisel avatud innovatsiooni kaudu. Viimane on eCHOing projekti esmane lõpptulemus <https://echoing.eu/results/>. Selle eesmärk on tutvustada lühidal, kuid kaasaval viisil valimit 10 parima praktikaga, mis näitlikustavad kultuuripärandi taaselustamist ülikoolide algatatud avatud innovatsiooni kaudu. 10 parimat näidet on esitletud koos võimaluste ja takistustega, mis haakuvad antud valdkonnaga.

Projekt "Kultuuripärandi taastamine kõrgharidusest ajendatud avatud innovatsiooni kaudu – eCHOing" soovib panustada kõrgharidussektori kui tugisamba taastamisele – mis oleks toeks mitmekesisusele, sotsiaalsele kaasatusele, demokraatiale ja sotsiaalsele vastutusele kaasaegses, Covid-19 pandeemiast mõjutatud ühiskonnas. Projekti laiem eesmärk on aidata kõrgkoolidel pandeemiajärgsel ajastul uuesti läbi mõelda oma akadeemiliste ringkondade suhted ühiskonnaga ning muutuda paindlikumaks, et tulla toime olulistes sotsiaal-majandusliku tegevuse sektorites, mida pandeemia rängalt tabas. Selline on näiteks kultuurisektor, eriti väiksed ja keskmise suurusega kultuuripärandi organisatsioonid (CHO-d). Selle projekti teostamisega mõistavad kõrgkoolid, kui oluline on pakkuda kultuuripärandi organisatsioonidele avatud innovatsiooni koostöövormide kaudu digitaalselt täiustatud teadmisi.

1. Sissejuhatus

1.1. Sissejuhatus ja uuringu ulatus

Me kõik võime nõustuda, et COVID-19-l oli jahmatav negatiivne mõju haridusele ja kultuurile. Sel põhjusel oli vaja teha midagi uuenduslikku olukorra muutmiseks. „eCHOing” on Erasmus+ projekt, mille eesmärk on ühendada kõrgharidusasutuste ja kultuuripärandi organisatsioonide töötajad ja üliõpilased avatud innovatsiooni meetodite abil. Usutavasti on võimalik taaselustada edukat sünergiat kõrgkoolide ja kultuuripärandi organisatsioonide vahel, et taaselustada kultuuripärandi sekotrit. See edendab silmnähtavalt mitmekesisust ja sotsiaalset kaasatust meie pandeemiajärgses ühiskonnas, võimaldades samal ajal keskmistel ja/või väiksematel kultuuripärandi organisatsioonidel edeneda. Lisaks parandab see akadeemiliste ringkondade ja ühiskonna vahelisi suhteid. Projekt algas 2022. aasta jaanuaris ja lõpeb 2024. aasta juunis. Projektis on 6 osalejat: NTTÜ (Norra), Sant'Anna Ülikool (Itaalia), Web2Learn (Kreeka), Sofia Ülikool (Bulgaaria), TÜ (Eesti) ja OSYGY (Kreeka).

Käesolev dokument on süntees eCHOing projekti (Project Result-PR1) esimestest tulemustest, avatud juurdepääsuga väljaandest, mis tutvustab Euroopa kultuuriorganisatsioonide taaselustamise kogemusi kõrgkoolide algatatud avatud innovatsiooni kaudu¹.

1.2. Mis on avatud innovatsioon?

Avatud innovatsiooni (OI) mõistet aetakse sageli segamini pelgalt uusima tehnoloogia kasutamisega seotud uuendustega. See ei ole aga vajalik. OI tähendab oma teadmiste ja väliste sisendite (eri tüüpi kogukondadelt, kasutajatelt või institutsioonidelt) ühendamist, et luua midagi uut, nt tutvustada uut teenust või laiendada kollektiooni. „eCHOing” pakub läbi OI kõrgkoolidele ja kultuuripärandi organisatsioonidele ruumi ja võimaluse koostööks, mille raames kerkivad uued ideed kultuuripärandi ja hariduse kohta. Koostöö saab olla edukas vaid juhul, kui mängus on avatud innovatsioon ja luuakse turvaline ruum, kus kõiki mõtteid ja ettepanekuid kaalutakse võrdselt lõpptulemuse saavutamiseks.

1.3. Metodoloogia

Metodoloogia lihtsaks mõistmiseks on soovitatav jagada see kolmeks erinevaks praktikaks: 1. etapp → töölauauuringud, 2. etapp → uurimus ja 3. etapp → Järeldused.

¹ Koostatud dokumendid (süntees, infograafika jne) on kättesaadavad EL, NR, ES, IT projekti veebilehel: <https://echoing.eu/results/>

ETAPP 1

TÖÖLAUAUURING

Leia 10 parimat kogemust igalt partnerilt oma riigis

ETAPP 2

UURIMUS

Kujunda arusaamine ning kogu infot

ETAPP 3

JÄRELDUSED

Mida me õppisime 130 vastusest

1.4. 1. etapp: töölauauuringud

Esimene samm viidi ellu, paludes partneritel leida 10 parimat kogemust nende endi koduriikides ning anda nendest aru eCHOing meeskonnale. Lai valik praktikaid koondati ühisesse dokumenti edasiseks läbi vaatamiseks. Sel viisil sai eCHOing meeskond kitsendada valikut, et see kajastaks parimal moel nii kõrgkoolide kui ka kultuuripärandi organisatsioonide huve ning valikut saaks kasutada järgnevate sammude astumiseks. Kogu kõrvaldamisprotsessi jooksul loodi rohkem dokumente, et tulemuste asjakohasust paremini kinnitada. Need dokumendid on:

- ❖ kvalitatiivsete kriteeriumide loend (koos võimaliku tegevusliku, sotsiaalse ja majandusliku mõjuga),
- ❖ sõnastik, mis sisaldab kogu projekti vältel kasutatavaid põhimõisteid ja -termineid, ning
- ❖ koostati avatud innovatsiooni kaardistamise ja sobitamise juhend, et selgitada OI sisu ja potentsiaali ning hõlbustada projekti järgmisi etappe.

1.5. 2. etapp: uuring

PEAMISED EESMÄRGID

Eesmärk 01

luua arusaamine, kuidas ühisprojektid saavad võimestada kultuuripärandi sektori taastamist pandeemiajärgsel perioodil

Eesmärk O2

koguda teavet ja näitlikustada, kuidas kõrgkoolid saaksid aidata kultuuripärandi organisatsioonidel ületada pandeemiajärgset kriisi ja saada kasu teadmusülekandest

- 130 vastust 5 erinevast riigist (Norra, Itaalia, Bulgaaria, Eesti, Kreeka)

- sihtgrupp: akadeemilised töötajad/üliõpilased ja kultuuripärandi organisatsioonide töötajad/vabatahtlikud, eCHOing koostööpartnerid

1.6. 3. etapp: tulemused

- **Vastajad peavad kalliks ideed kultuuripärandist** kui mineviku hoidjast ja soovist eksperimenteerida uuenduslike vormidega, hoolimata nende erinevast taustast.
- **Enamik vastajaid tunneb erinevaid avatud innovatsiooni tüüpe**, kuid nende rakendamine institutsionaalses praktikas on endiselt avastamata valdkond.
- **Seoses juurdepääsuga internetile, tekkis uus ebavõrdsus** (oskuste puudumine ja piiratud või vananenud taristu), mis suurendas kultuuritegevuste katkmisel veelgi digitaalset lõhet eri sotsiaal-majanduslike valdkondade vahel.
- **Avatud innovatsiooni omaks võtmise motivatsioon sõltub** suuresti esiteks rahalisest toetusest ja investeringutest inimestesse, ning teiseks selle tähtsuse mõistmisest kultuuripärandiga tegelejate/osalejate jaoks, koos kasulikkuse ja võimaliku mõjuga.
- **Kõigis projektiriikides vastanud inimesed toetavad kõrgkoolide ja kultuuripärandi organisatsioonide sünergiat.** Koostöö kogub üksmeelset populaarsust ja seal on tõepoolest kasutamata potentsiaal, nagu on kirjutatud projektitaotluses.

1.7. Kasutamata potentsiaal

„eCHOing” pakub välja lahenduse, kuidas harutada lahti sellise koostöö potentsiaal kõrgkoolide ja kultuuripärandi organisatsioonide vahel, → **Kõrghariduses kasutatavad õpetamis- ja õpimeetodid ning akadeemilised õppekavad võtavad omaks uued avatud ning kodanikualgatusel põhinevad uuendused.**

2. Tulevane analüüs

Järgnevalt on loetletud mõned olulised asjad, mida kaalutakse edasi:

A. **Kultuuripärandi organisatsioonide mitmekesine taust** (*asutuse suurus, rahastamisvõimalused ja olemasolevad rahalised vahendid, vabatahtlike arv, jne*), et määrata kindlaks kõrgkoolide ja CHO-de koostöö metoodika ja tegevuskavad avatud innovatsiooni platvormidel.

A. **Riigi- ja piirkonnapõhised andmed.** Nendele keskendudes võimaldatakse asjakohaste metoodikate ja strateegiate kohandamist kõrgharidusasutuste ja CHO-de jaoks koostööprojektides.

B. **Kultuuripärandi organisatsioonide puhul avatud innovatsiooni pärssivate tegurite kaardistamine ning võimaluste sõnastamine, kuidas kasutada väikeettevõtluses ja vabasektoris avatud innovatsiooni senisest efektiivsemalt.** Näiteks uute rahastamisvõimaluste ja tehingupartnerite kindlaksmääramine väikeste CHO-de potentsiaali kasutamiseks.

Alljärgnev tabel sünteesib ühelt poolt lahendused ja võimalused ning teisalt tuvastatud väljakutsed ja takistused.

LAHENDUSED JA VÕIMALUSED
Eelnev kõrgkoolide ja CHO-de vahelise koostöö kogemus → suurepärase hüppelaud kõrgkoolide algatatud innovaatilisele sünergiale.
Parimate kogemuste ja inspireerivate eluliste näidete esiletõstmine → avatud innovatsiooni tähtsuse selgitamine
Elukestvasse õppesse investeerimine
Üleeuroopaline parimate meetodite ja kogemuste vahetamine
Töötada välja teavitamissündmused, mis on suunatud nii erialapublikule kui ka üldsusele

VÄLJAKUTSED JA TAKISTUSED
Rahastamine
Juurdepääs ressurssidele
Raskused avatud innovatsiooni kasulikkuse ja mõju mõistmisel
Arusaamatu keel - mõistete uudsus
Konfliktid ja hirm tundmatu ees (Mõnede rohujuuresandi organisatsioonide hulgas on endiselt tehnofobia või tehnouusaldamuse äärelle ulatuvaid hoiakuid)

Tabel 1: Tuvastatud lahendused, võimalused, probleemid ja takistused

3. 10 parima kogemuse valik

Analüüsi tulemusel valiti välja kümme ülikoolide ja kultuuriorganisatsioonide avatud innovatsioonil põhinevat ühisalgatust, mida tutvustatakse järgnevalt.

C: Kategooria	Head kogemused
C1. Häktivism (võimalik koostöö ülikoolide ja kultuuriorganisatsioonide vahel)	1 <u>Häkki end Taani kultuuri</u> , 2014
	2 " <u>Juhenda oma teejuhti</u> ", 2020
C2. Valmistamiskultuur (Digitaalne ja/või füüsiline) (võimalus koostööks ülikoolide, vabakonna ja kultuuriorganisatsioonide vahel)	3 <u>TYPA trüki- ja paberimuseum</u> , 2010 - käimasolev

<p>C3. Innovatsiooni laborid (digitaalne ja/või füüsiline) Väikestele CHO-dele, vabaühendustele koostöös kõrgkoolide üliõpilastega</p>	<p>4</p>	<p><u>Projekt</u> DISTILL, 2021</p>
<p>C4. Rahvahanked e ühisloome</p>	<p>5</p>	<p><u>Art Pluriverse II – Lääne-Balkani biennaal</u>, 2020</p>
<p>C5. Kodanike teadus (Digitaalne ja/või füüsiline) (võimalik koostöö raamatukogude, kultuuriorganisatsioonide, ülikoolide ja kodanike vahel)</p>	<p>6</p>	<p><u>Kes on kodanikuteadlane? – Parthenose koolitus</u>, 2016</p>
<p>C6. Kodanikesekne innovatsioon (Digitaalne ja/või füüsiline)</p>	<p>7</p>	<p><u>Näiteid pandeemiaaegsetest digitaalsetest meetmetest ülikoolides ja väljaspool neid</u>, Heidi Projekt, 2021 – käimasolev</p>
	<p>8</p>	<p><u>Kudujate Koopiaklubi</u>, käimasolev</p>
	<p>9</p>	<p><u>HERitage Management E Society</u>, 2015 – käimasolev</p>
	<p>10</p>	<p><u>Mälu olevikus – Covid-19 toimik</u>, 2021</p>

Tabel 2: Kümne parima tava kokkuvõte